

Varhaiskasvatuksen sosionomi
moniammatillisen tiimin jäsenenä

Opas tiimityön tueksi

Sisällys:

Sivu

3	Aluksi
4 -5	Sosiaalipedagogiikka varhaiskasvatuksessa
6-7	Varhaiskasvatuksen sosionomin rooli lapsiryhmässä
8	Lapsiryhmän arki ja havainnointi
9	Osallisuuden ja turvallisuuden tukeminen
10	Leikin tukeminen
11-12	Varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimityö
13	Moniammatillisuus käytännössä
14	Moniammatillisen tiimityön kehittäminen
15	Varhaiskasvatuksen sosionomi osana tiimiä
16	Puheeksi ottaminen ja työyhteisön tukeminen
17	Kehittämisosaaaminen arjessa

Liitteet:

18-22	Arjen havainnointi
23-25	Läheisyyden kehä
26-27	Sosiogrammi
28-30	Tiimisopimus
31-32	Tiimipalaveri runko
33	Hyviä ja toimivia käytäntöjä tiimissä -huoneentaulu
33	Lähteet

Aluksi:

Tämä materiaali on laadittu tukemaan varhaiskasvatuksen moniammatillista tiimityötä sekä selkiyttämään varhaiskasvatuksen sosionomin roolia osana arjen toimintaa. Opas on opinnäytetyömme kehittämistyön tuotos ja osa sosionomitutkimomme varhaiskasvatusopintoja Turun ammattikorkeakoulussa.

Varhaiskasvatuksen arki rakentuu yhteistyölle, jossa jokaisen ammattilaisen osaaminen täydentää toisiaan. Sosionomin erityisosaaminen liittyy muun muassa vuorovaikutuksen tukemiseen, yhteisöllisyyden vahvistamiseen sekä lasten hyvinvoinnin edistämiseen.

Materiaali sisältää käytännönläheisiä työvälineitä tiimien työn tueksi. Sen tavoitteena on tehdä sosionomin osaamista näkyväksi ja tarjota konkreettisia keinoja arjen kehittämiseen. Materiaali on kehitetty yhteistyössä varhaiskasvatuksen ammattilaisten kanssa.

Toivomme, että opas tukee tiimien yhteistä työtä, herättää keskustelua ja tarjoaa uusia näkökulmia arkeen.

Pilvi Karppinen & Heidi Koivunen

Sosiaalipedagogiikka varhaiskasvatuksessa

Sosiaalipedagogiikka on kasvatuksellinen lähestymistapa, joka yhdistää kasvatustieteellisiä ja sosiaalialan näkökulmia. Sen keskeisenä tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä vahvistaa hyvinvointia yhteisössä, jossa lapsi elää ja kasvaa.

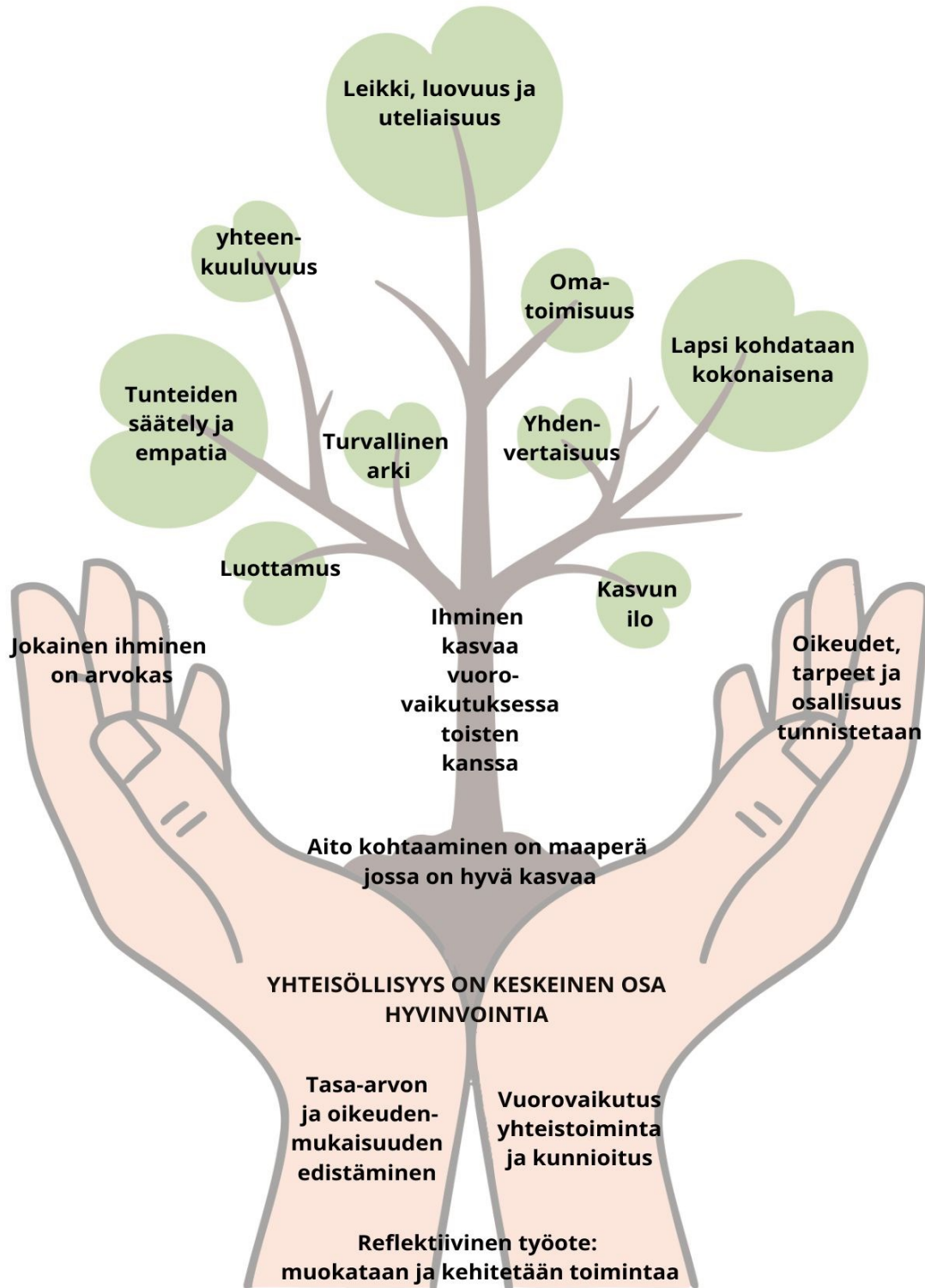
Lapsi nähdään ainutlaatuisena yksilönä, joka kehittyy vuorovaikutuksessa toisten kanssa osana yhteisöä. Sosiaalipedagogiikka korostaa yhteisöllisyyttä, osallisuutta, yhdenvertaisuutta ja ihmisten välistä välittämistä. Se perustuu ajatukseen, että hyvinvointi ei synny yksin, vaan yhteydessä toisiin – arjen suhteissa, ryhmän ilmapiirissä ja yhteisön rakenteissa.

Varhaiskasvatuksessa sosiaalipedagogiikka toimii ajattelun ja toiminnan perustana. Se ohjaa kasvattajaa kohtaamaan lapsen arvostavasti, tukemaan hänen toimijuuttaan ja vahvistamaan hänen kokemustaan ryhmään kuulumisesta. Samalla se auttaa tiedostamaan varhaiskasvatuksen yhteiskunnallisen roolin: arjen käytännöt välittävät lapsille käsityksiä siitä, millainen maailma on ja millaiseksi sen toivotaan kasvavan.

Sosiaalipedagogiikka ei ole yksittäinen menetelmä, vaan eettinen ja arvopohjainen kasvatuskäsitys, jossa yhdistyvät ihmiskäsitys, yhteisöllinen vastuu ja halu rakentaa oikeudenmukaisempaa tulevaisuutta – yhdessä lasten kanssa.

Kasvamme yhdessä – kohti maailmaa, jossa jokainen saa näkyä.

Varhaiskasvatuksen sosiaalipedagoginen puu

Varhaiskasvatuksen sosionomin rooli lapsiryhmässä

Varhaiskasvatuksen arjessa kaikki ammattilaiset tekevät paljon samoja asioita, mutta eri näkökulmista. Vaikka sosiaalipedagogiikkaan kuuluvia piirteitä sisältyy myös muiden koulutuksiin, sosionomin koulutuksessa se sisältyy kokonaisuudessaan vahvasti ja toimii työn keskeisenä perustana. Sosionomin työ pohjautuu sosiaalipedagogiseen työotteeseen, jossa korostuvat erityisesti lapsen hyvinvointi, osallisuus ja ryhmään kuuluminen. Työ on vahvasti läsnä arjen pienissä hetkissä – niissä tilanteissa, joissa lapsi kohdataan, huomataan ja otetaan mukaan.

Sosionomi tarkastelee lapsiryhmää kokonaisuutena: miten lapset voivat, miten he toimivat yhdessä ja millainen ilmapiiri ryhmässä on. Hän ei katso vain yksittäistä lasta, vaan sitä, millaisessa yhteisössä lapsi elää päiväkodin arjessa.

Sosionomin työote painottuu lapsen kokonaisvaltaiseen tukemiseen. Se ei keskity ensisijaisesti opetussuunnitelma- tai opetusosaamiseen, vaan arjen vuorovaikutukseen, havainnointiin ja hyvinvoinnin edistämiseen.

Työn perustana ovat vahvat arvot:

- lapsen oikeudet
- osallisuus
- kunnioitus
- hyvinvointi
- yhteisöllisyys

Koulutus antaa sosionomille valmiuksia:

- yksilölliseen ja sensitiiviseen kohtaamiseen
- dialogiseen ja ratkaisukeskeiseen työotteeseen
- ennaltaehkäisyyn ja varhaisen tuen tunnistamiseen
- eriarvoisuuden ja huono-osaisuuden vähentämiseen
- toimintaympäristön muokkaamiseen
- moninaisuuden huomioimiseen

Sosionomin työssä korostuu ajatus siitä, että lapsen hyvinvointi rakentuu arjen vuorovaikutuksesta, luottamuksen vahvistumisesta ja siitä, että lapsi kokee olevansa tärkeä osa ryhmää. Sosionomi toimii arjessa rinnalla kulkijana, joka tukee lapsen kasvua kokonaisvaltaisesti.

Sosionomin työssä hyvinvoinnin tukeminen perustuu kolmeen keskeiseen näkökulmaan:

- **Lapsiryhmän arjen havainnointi**, jossa tarkastellaan lasten välistä vuorovaikutusta, ryhmän ilmapiiriä ja yksittäisten lasten hyvinvointia osana yhteisöä.
- **Osallisuuden ja turvallisuuden tukeminen** tarkoittaa lapsen oikeutta tulla kuulluksi, osallistua ja kokea olevansa tärkeä osa ryhmää.
- **Leikin tukeminen ja yhteinen toiminta**, sillä leikki on lapsen luontainen tapa oppia, ilmaista itseään ja rakentaa suhteita.

Näitä näkökulmia avataan seuraavissa osioissa tarkemmin.

***Hyvinvointi syntyy yhteydestä –
pienistä teoista, joissa lapsi tulee nähdyksi.***

Lapsiryhmän arki ja havainnointi

Sosionomi toimii vahvasti arjen perustilanteissa, joissa lapsen hyvinvointi ja ryhmän toimivuus rakentuvat.

Varhaiskasvatuksen sosionomi:

- havainnoi lasten vuorovaikutusta
- tukee leikkeihin mukaan pääsemistä
- sanoittaa tunteita ja tilanteita
- auttaa ristiriitatilanteissa
- ennakoi tilanteita ja toimii joustavasti lasten tarpeiden mukaan

Läsnäolo arjen hetkissä mahdollistaa lapsen kokemuksen nähdyksi tulemisesta ja ryhmään kuulumisesta.

Havainnointi on työssä systemaattista ja tavoitteellista.

Varhaiskasvatuksen sosionomi:

- seuraa lasten toimintaa eri tilanteissa
- kirjaa ja jakaa havaintoja tiimissä
- hyödyntää havainnointityökaluja, kuten sosiogrammeja ja –kaavakkeita ryhmän dynamiikan sekä yksittäisten lasten tarpeiden ymmärtämiseksi
- kehittää havaintojen pohjalta toimintaa ja ympäristöä
- muokkaa ympäristöä vastaamaan lapsiryhmän tarpeita niin, että kaikilla on parempi olla

Havainnointi ei ole vain tarkkailua, vaan sensitiivinen ja eettinen tapa ymmärtää lapsen kokemusta. Se tukee lapsen kasvua, ryhmän yhteisöllisyyttä ja pedagogista suunnittelua. Yhteistyö tiimin ja perheiden kanssa vahvistaa yhteistä ymmärrystä lapsen arjesta ja tarpeista.

Havainnoista rakentuu arki, jossa jokainen lapsi on tärkeä osa ryhmää.

Osallisuuden ja turvallisuuden tukeminen

Varhaiskasvatuksen sosionomi tukee lapsen osallisuutta arjen tilanteissa:

- antaa mahdollisuuksia vaikuttaa ja valita
- kuuntelee lasten mielipiteitä ja ottaa ideat mukaan toimintaan
- huomioi jokaisen lapsen yksilöllisesti, niin että jokaisella on tilaa olla oma itsensä ja tulla kuulluksi omista lähtökohdistaan
- toimii aktiivisena ryhmän vuorovaikutuksen tukijana
- käyttää tarvittaessa tukiviittomia, kuvia ja muita kommunikoinnin välineitä, jotta jokainen lapsi voi osallistua ja tulla ymmärretyksi omalla tavallaan

Turvallinen ryhmä syntyy:

- hyvästä ilmapiiristä
- kaveritaitojen harjoittelusta
- kiusaamisen ennaltaehkäisystä ja varhaisesta puuttumisesta

Tunne- ja itsesäätelytaitojen tukeminen on osa turvallisuuden rakentamista. Lapsia autetaan tunnistamaan ja sanoittamaan tunteitaan, säätelämään reaktioitaan ja toimimaan rakentavasti yhdessä toisten kanssa.

***Osallisuus luo turvaa –
ja turvassa lapsi uskaltaa olla oma itsensä.***

Leikin tukeminen – työn ydin

Leikki on varhaiskasvatuksen keskeisin toimintamuoto, ja myös sosionomin työ rakentuu sen ympärille. Leikki ei ole vain tekemistä, se on lapsen tapa rakentaa suhteita, käsitellä tunteita ja ymmärtää maailmaa. Se voi olla myös mahdollisuus luoda ja kuvitella toisenlaista tulevaisuutta.

Varhaiskasvatuksen sosionomi:

- mahdollistaa, rikastaa ja tukee leikkiä
- havainnoi leikkejä ja tunnistaa lasten tarpeita
- tukee lasten välistä vuorovaikutusta
- mallintaa kaveritaitoja, tunnetaitoja ja itsesäätelyä
- tukee yhteisten sääntöjen muodostumista ja ryhmässä toimimista
- huolehtii, että kaikki lapset pääsevät mukaan leikkiin
- auttaa kommunikoinnissa ja luo tarvittaessa kuvatuksia, tukiviittomia ja muita keinoja, jotka vahvistavat leikin kehittymistä ja kaikkien lasten osallisuutta

Sosionomin työssä leikki nähdään kokonaisvaltaisena kasvun ja hyvinvoinnin alueena, jossa lapsen osallisuus, turvallisuus ja yhteisöllisyys vahvistuvat arjen vuorovaikutuksessa.

***Leikki ei ole vain tekemistä –
se on lapsen tapa rakentaa suhteita ja ymmärtää maailmaa.***

Varhaiskasvatuksen moniammatillinen tiimityö

Varhaiskasvatuksessa tiimityö on arjen yhteistyötä eri ammattilaisten välillä. Tiimiin kuuluu usein opettaja(t), sosionomi ja lastenhoitaja(t), sekä tarpeen mukaan myös erityisopettaja tai avustaja.

Tiimityön keskiössä on lapsen hyvinvointi.

Toimiva yhteistyö perustuu siihen, että:

- tietää yhteiset tavoitteet
- sitoutuu niihin yhdessä
- arvostaa toisten osaamista

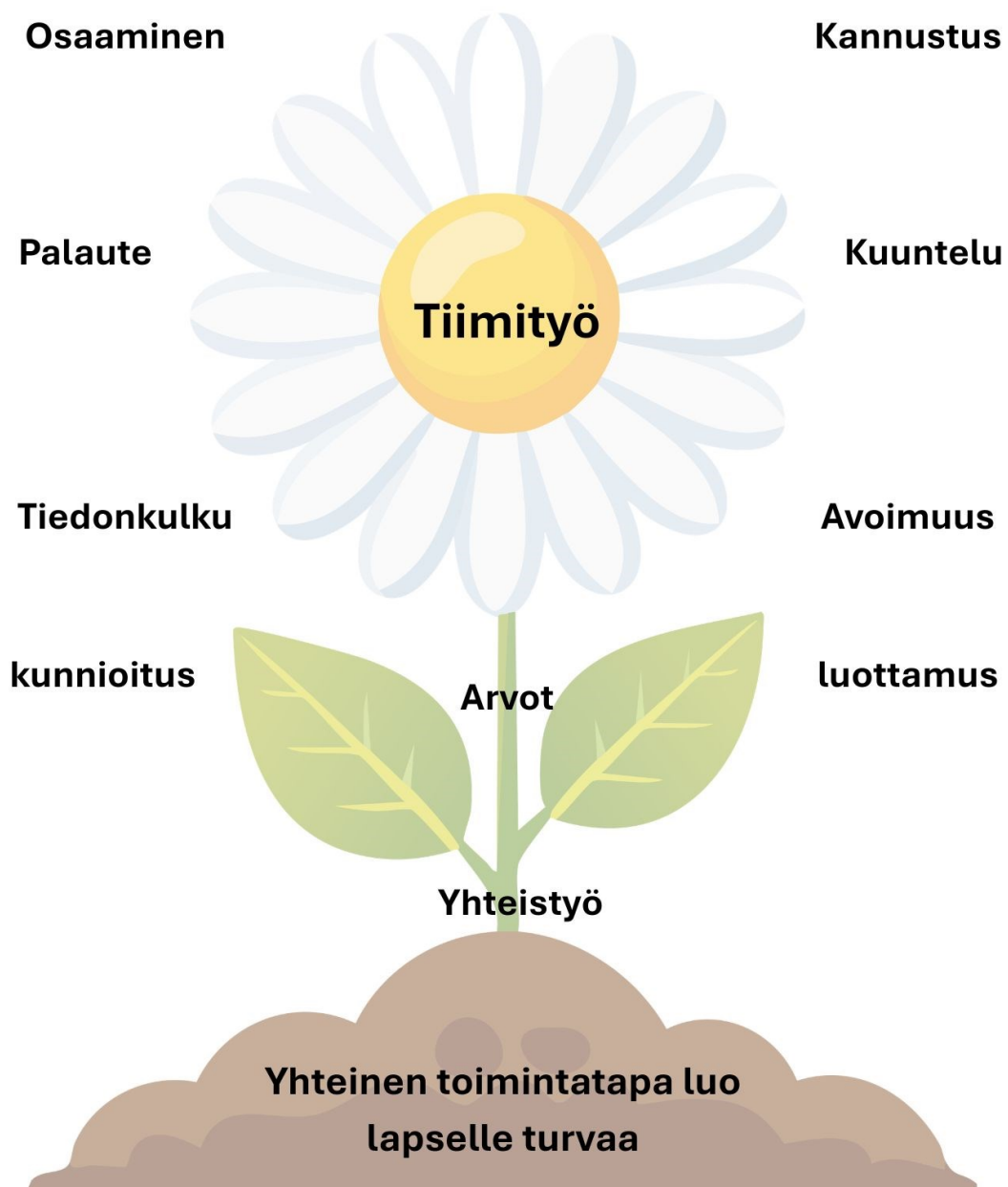
Toimivan tiimin perusta:

- jakaa yhteiset arvot ja tavoitteet
- keskustelelee avoimesti
- luottaa toisiinsa
- uskaltaa tuoda esiin epäkohtia ja kehittämistarpeita
- haluaa kehittyä yhdessä
- tukee toisiaan
- reflektoi yhteistä työtä ja oppii arjesta

Näitä periaatteita tukee yhdessä laadittu tiimisopimus, joka ohjaa tiimin arkea ja toimintatapoja. Tiimisopimus tekee näkyväksi tiimin yhteiset käytännöt ja vahvistaa jokaisen jäsenen osallisuutta.

Hyvä tiimi ei synny itsestään - se rakentuu arjessa.

“Hyvä tiimityö näkyy lasten hyvinvoinnissa.”

Moniammatillisuus käytännössä

Hyvä yhteistyö syntyy, kun tiimin jäsenet:

- tietävät oman roolinsa
- ymmärtävät myös muiden työn
- uskaltavat tuoda oman osaamisensa esiin

Eri koulutustaustat ovat tiimin vahvuus.

Kaikkea ei tarvitse osata – yhdessä rakennetaan kokonaisuus.

Vuorovaikutus tiimissä

Aikuisten välinen vuorovaikutus heijastuu suoraan lapsiin. Lapsi oppii vuorovaikutusta siitä, mitä hän näkee ja kokee. Arjen pienet teot ratkaisevat:

- aito kuuntelu
- kunnioittava puhe
- palautteen antaminen ja vastaanottaminen
- toisen onnistumisen huomaaminen

Lämmin ilmapiiri lisää luottamusta ja helpottaa yhteistyötä.

Toimiva tiedonkulku varmistaa, että:

- tieto kulkee kaikille – myös sijaisille
- sovitut käytännöt ovat yhteisiä
- lapsen asiat eivät jää yksittäisen työntekijän varaan

Tiedonkulun tukena voivat olla kalenterit, palaverimuistiot, havainnointivihot ja yhteinen vihko kuulumisille.

Tiimin arki suunnitellaan yhdessä, tukikeinoja arvioidaan ja tilanteisiin reagoidaan johdonmukaisesti, mutta joustavasti lapsen parhaaksi.

Yhteinen toimintatapa tuo lapselle turvaa.

Moniammatillisen tiimityön kehittäminen

Hyvä tiimi rakentuu arjessa kehittämällä sitä yhdessä.

Tiimityö vahvistuu, kun tiimin jäsenet:

- sopivat yhteiset toimintatavat
- pitävät säännöllisiä palavereja
- valmistautuvat palaveriin etukäteen
  - yhteinen palaverirunko auttaa valmistautumaan ja pitää keskustelun selkeänä
- jakavat tietoa avoimesti
- purkavat haastavia tilanteita yhdessä
- tunnistavat ja hyödyntävät tiimin vahvuuksia
- pysähtyvät välillä kysymään: mitä meille kuuluu ja miten voimme?

Vahvistakaa sitä, mikä toimii ja

kehittäkää sitä, mikä ei vielä toimi.

Ratkaisut löytyvät usein arjen onnistumisista.

Varhaiskasvatuksen sosionomi osana tiimiä

Varhaiskasvatuksen sosionomi on tärkeä osa moniammatillista tiimiä:

- suunnittelee ja reflektoi toimintaa yhdessä muiden kanssa
- jakaa havaintoja ja näkökulmia
- tuo tiimiin ymmärrystä ryhmädynamiikasta ja osallisuudesta
- tukee tiimin vuorovaikutusta ja yhteistyön sujuvuutta
- vahvistaa dialogista työtettä
- lisää ja selkeyttää ammattiryhmien välistä ymmärrystä
- vastaa tiimisopimuksen laatimisesta ja ylläpidosta
- tuo näkyväksi perheen näkökulmaa
- luo tilaa luottamukselle ja rohkaisee tuomaan esiin myös epäkohtia ja kehittämistarpeita
- ymmärtää ennaltaehkäisyn merkityksen

Sosionomi osallistuu myös lapsen varhaiskasvatussuunnitelman arviointiin, laatimiseen ja toteuttamiseen - erityisesti silloin, kun koko perhe tarvitsee tukea ja lapsen hyvinvointi edellyttää moniammatillista yhteistyötä.

***Kun ymmärrys lisääntyy, yhteistyö kasvaa ja
lapsen arki vahvistuu.***

Puheeksi ottaminen ja työyhteisön tukeminen

Puheeksi ottaminen tehdään rakentavasti ja ratkaisukeskeisesti luottamusta vaalien.

Sosionomi nostaa esiin huolia ja kehittämistarpeita esimerkiksi:

- lapsen tilanteesta
- ryhmän toiminnasta
- tiimin työskentelystä

Työyhteisössä sosionomi:

- vahvistaa myönteistä ilmapiiriä
- tukee yhteisöllisyyttä
- nostaa esiin työhyvinvoinnin merkitystä
- vahvistaa arjen välittämisen kulttuuria
- luo tilaa luottamukselle ja rohkaisee tuomaan esiin myös epäkohtia ja kehittämistarpeita

Välittäminen ei ole vain tunnetta – se on tekoja, jotka rakentavat luottamusta.

Kehittämisosaaaminen arjessa

Sosionomi osallistuu varhaiskasvatuksen arjen kehittämiseen sosiaalipedagogisesta näkökulmasta. Hän ei ainoastaan järjestä arkea, vaan tarkastelee, miten käytännöt tukevat lasten hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Sosionomi:

- kokeilee uusia toimintatapoja
- arvioi ja kehittää toimintaa havaintojen pohjalta
- hyödyntää pedagogista dokumentointia kehittämisen tukena
- muokkaa toimintaympäristöä lapsiryhmän tarpeisiin
- tuo esiin rakenteellisia kehittämiskohteita, kuten vuorovaikutuksen esteitä tai yhdenvertaisuuden kysymyksiä

Kehittämisessä kysytään kriittisesti:

- vahvistavatko kasvatuksen sisällöt yhdenvertaisuutta, oikeudenmukaisuutta ja tasa-arvoa?
- tukevatko ne lasten luontosuhdetta?
- ovatko toimintatavat tietoisesti antirasistisia ja moninaisuutta arvostavia?

Kehittämistyö ei ole vain rakenteiden hienosäätöä, vaan yhteisen arjen merkitysten rakentamista. Leikki, taide ja yhteisöllisyys avaavat tilaa toivolle ja muutokselle. Ne auttavat luomaan varhaiskasvatuksen arkea, jossa jokainen lapsi tulee kohdatuksi arvokkaana ja osallisena yhteisön jäsenenä.

***Kehittäminen on arjen tekoja – pieniä muutoksia, joilla
syntyy parempi ympäristö lapsille.***

ARJEN HAVAINNOINTILOMAKE

(päiväkodin arki, yhteisöllisyys ja osallisuus)

Ryhmä: _____

Päivämäärä: _____

- Miten arjen perustoiminnot on suunniteltu?

- Minkälainen päiväjärjestys on?

- Miltä arki näyttää lapsen näkökulmasta?

- Miten arkea voisi sujuvoittaa?

- Miten siirtymät sujuvat? Mitä keinoja käytetään siirtymien helpottamiseksi?

- Millaista pienryhmätoimintaa toteutetaan? Miten lapsen yksilölliset tarpeet huomioidaan?

- Millainen tunnelma ja ilmapiiri ryhmässä on?

- Miten lasten ristiriidat selvitetään?

- Miten kasvattajat ovat läsnä lasten parissa? Onko läsnäolo riittävää?

- Huomioidaanko lasten mielipiteet? Saavatko lapset vaikuttaa ryhmän toimintaan?

- Miten lasten osallisuutta voisi lisätä?

- Miten yhteisöllisyys toteutuu lasten ja kasvattajien näkökulmista?

- Miten laajempi yhteisöllisyys näkyy päiväkodin arjessa (esim. muiden ryhmien tai yksiköiden kanssa)?

- Miten yhteisöllisyyttä voisi vahvistaa?

Läheisyyden kehä – havainnointi tiimin kesken

Ohje:

- Tee oma läheisyydenkehäsi.
- Kirjaa ryhmän lasten nimet “kehälle” siten, että keskelle tulevat läheisiksi kokemasi lapset ja uloimmalle ne, jotka koet jäävän etäisemmiksi.
- Vertailu tiimin kesken.
- Kun kaikki tiimin aikuiset ovat tehneet omat kehänsä, tarkastelkaa yhdessä: Jääkö joku lapsi kaikkien uloimmalle kehälle? Saavatko kaikki lapset mielestänne tarpeeksi huomiota?

Positiivinen huomio ja vuorovaikutus

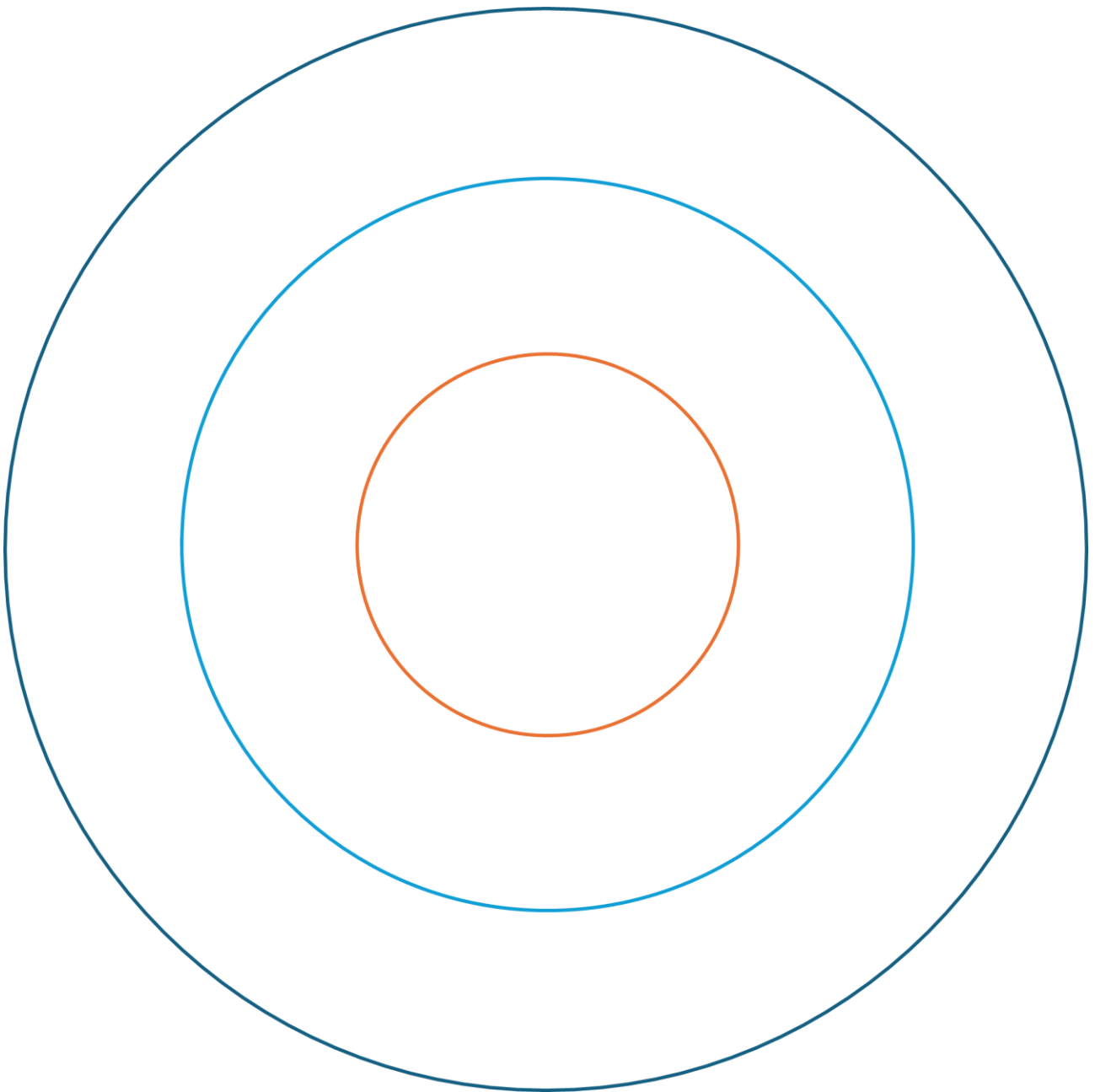
- Miettikää, kenelle lapselle voisi antaa enemmän myönteistä huomiota ja vuorovaikutusta arjen tilanteissa.

Suosittelaa tehtäväksi syksyllä ja keväällä, jotta voidaan seurata muutoksia lasten läheisyyden kokemuksessa ja aikuisen läsnäolossa.

Ryhmä: _____

Nimi: _____

Päivämäärä: _____

SOSIOGRAMMI

Sosiogrammin laatiminen omassa lapsiryhmässä - OHJE

KYSY – KERÄÄ – REFLEKTOI – KEHITÄ

Haastattele jokaista lasta heidän kaverisuhteistaan:

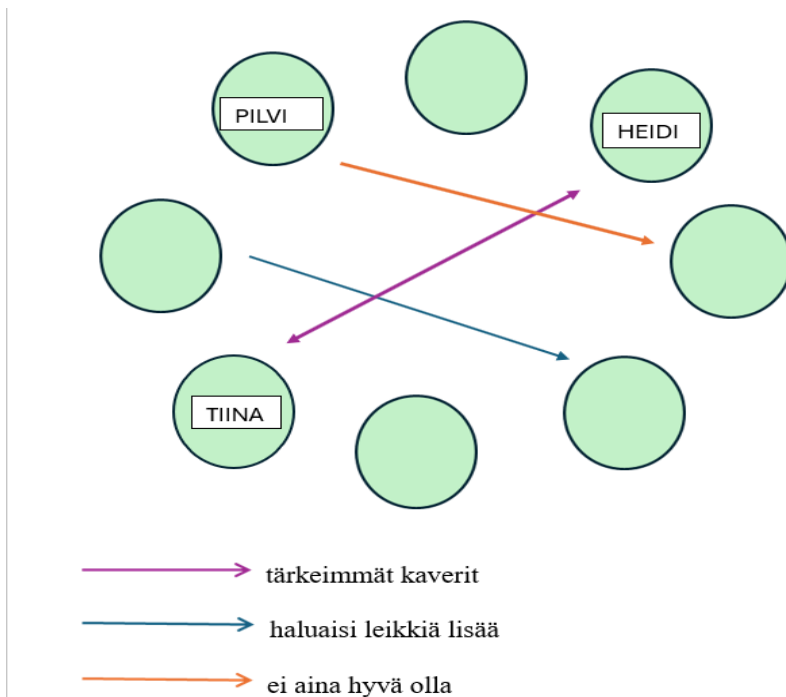
1. Ketä ovat tärkeimmät kaverisi?
2. Onko joku, kenen kanssa haluaisit leikkiä enemmän?
3. Onko kavereista joku, jonka kanssa ei ole aina hyvä olla? Miksi? HUOM! Tämän tarkoituksena ei ole tuomita, vaan tunnistaa lisätuki kaverisuhteissa ja parantaa aikuisen ennakkointia ja tukea!

KERÄÄ: Kokoa tiedot nuolien avulla taulukkoon tai kuvioon.

(Muista myös havainnoida tilanteita lasten kertoman lisäksi.)

REFLEKTOI: Mitä keräämäsi tiedot kertovat lasten kaveritaidoista? Herääkö joidenkin lasten osalta huoli? Kenen kaveritaidot näyttävät vahvoilta? Tarvitseeko joku lisää tukea?

KEHITÄ: Millä tavoin tuemme lasten sosiaalisia taitoja? Miten kehitämme toimintaamme vertaissuhteita parantaaksemme?

SOSIOGRAMMIN KOOSTE

Ryhmä: _____

Pvm: _____

Reflektio:

Kehityssuunnitelma:

Suunnitelman tarkistus / arviointi (Milloin? Onko toiminut?)

Pienillä teoilla voimme vahvistaa sitä, ettei kukaan lapsi jää yksin.

TIIMISOPIMUS

Päivämäärä: _____

Jäsenet:

Työtehtävät ja vastualueet:

Tiimin jäsenten erityisosaamiset ja mielenkiinnon kohteet:

Palautteen antamisen tapa tiimissä:

Toimintaa ohjaavat painopistealueet ja tärkeimmät arvomme:

Palaverikäytännöt ja tiedonkulku tiimissä:

Taukojärjestelyt:

Muut tärkeät käytännön asiat (salassapito, oman puhelimen käyttö, palvelusopimukset, retkisuunnitelmat, ryhmävasu):

Lapsiryhmän kuvaus:

Lasten tarpeita, joihin tulee kiinnittää huomiota arjessa:

Mitä ja miten havainnoimme:

Pienryhmätoiminta (jaot, miten toteutetaan):

Yhdessä sovitut toimintatavat/ käytänteet:

Tiedonkulku tiimin ja vanhempien välillä:

Miten viestitään vanhemmille:

Muuta vanhempiin liittyvää keskustelua:

Muuta yhdessä sovittua:

Seuraava päivitys: _____

HUOM! Päivitys aina, jos tulee tiimiin muutoksia!

Toimiva tiimi on hyvinvoivan lapsiryhmän edellytys.

Tiimipalaverin runko

1. Ajankohtaiset

Nopeat tiedotukset

Puheeksiotto:

"Haluaisin, että tänään puhumme..."

Sovitut asiat:

2. Tavoitteet & vasut

Lasten vasuista tärkeimmät nostot

Tuen tarpeet ja onnistumiset

3. Oppimisympäristö & arjen sujuvuus

Aikuisten toiminta ja työnjako

Mikä toimii / mikä haastaa arjessa?

Tarvitaanko muutoksia?

4. Lasten hyvinvointi & osallisuus

Ryhmän tilanne

Tarvitseeko joku enemmän tukea?

Lyhyt tilanteiden purku

5. Toiminnan suunnittelu

Tulevat viikot

Pienryhmät ja sisällöt

Käytännön sopimukset

6. Dokumentointi

Vasut

Kirjaukset

Neuvolapalautteet

Kalenterointi

7. Kuulumiset ja muut esille tulleet asiat

8. Jatketaan seuraavalla kerralla

Keskeneräiseksi jääneet asiat

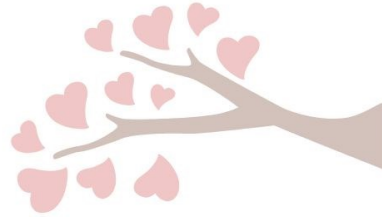
Syvämpää keskustelua vaativat tilanteet

Mahdolliset yksittäisten lasten asiat (tarvittaessa)

Tiimin esiin nostamat kehittämiskohteet

IDEOITA PALAVERIIN VÄLILLÄ KÄYTETTÄVÄKSI

Aloitukseen:

Kolmen sanan kierros: kuvaa fiilis kolmella sanalla.
Ratkaisuhetki: Valitaan yksi arjen haaste → 5 minuutin kehittämisideointi.

Kehukierros – kiitos ja onnistumiset

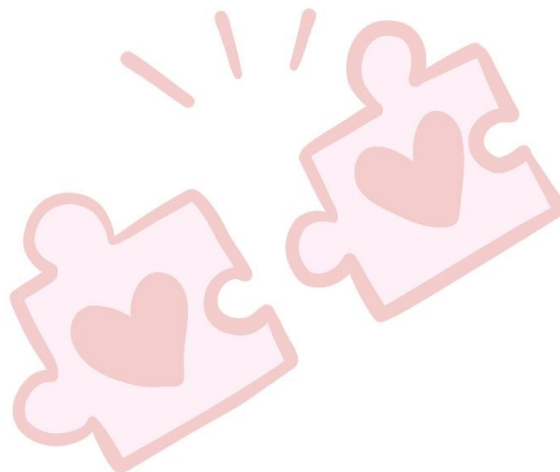
Missä olemme onnistuneet viime aikoina?
Missä olemme erityisen hyviä?
Kiitos, kun... (anna konkreettinen huomio toiselle).

Onnistumisen hetkeni

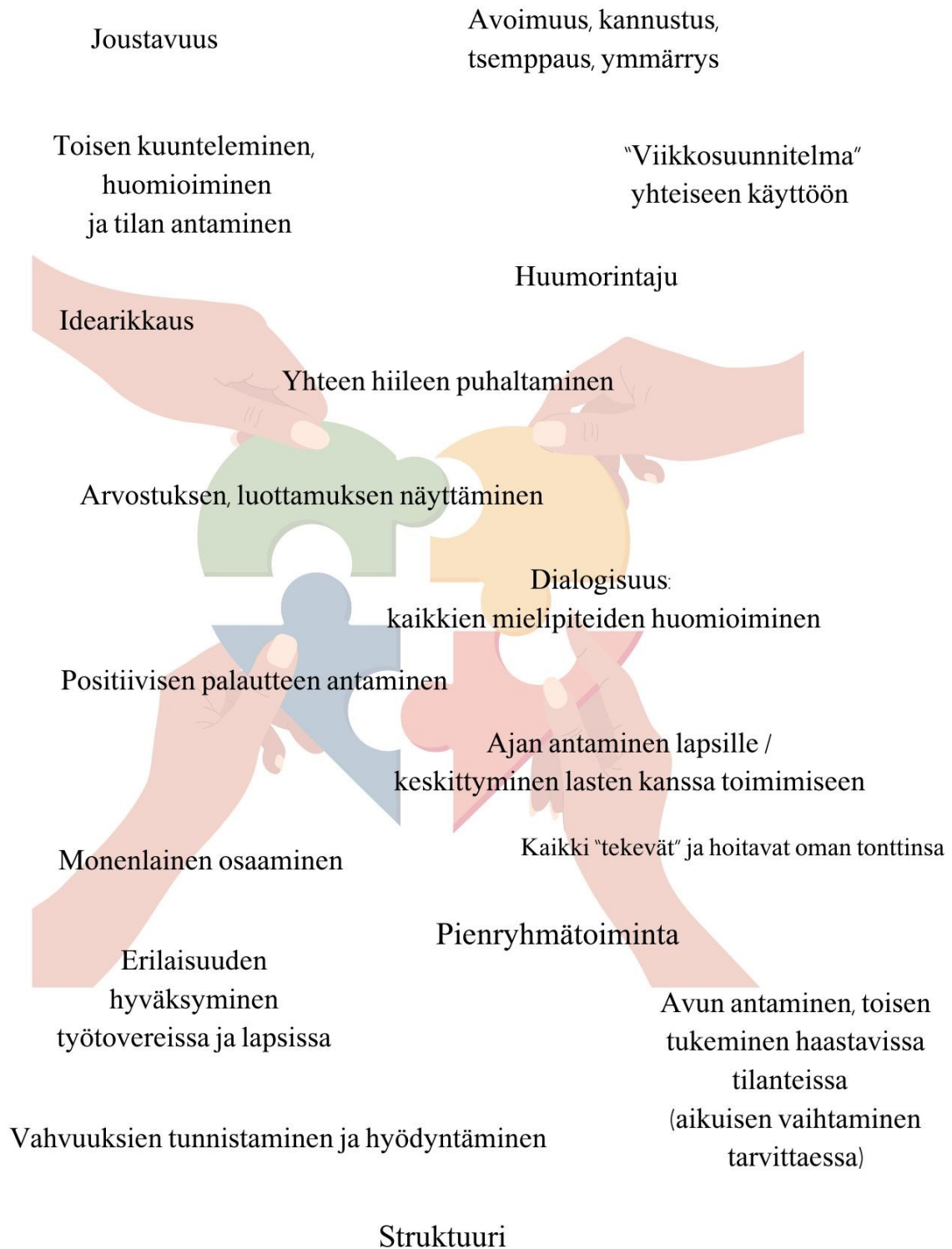
Mikä tällä viikolla on mennyt paremmin kuin ennen?
Mikä on helpottanut arkeasi ja jaksamistasi?
Mikä pieni asia ilahdutti työpäivässäsi?

Muistutus

Välillä on hyvä pysähtyä tiimin tunnelmaan ja kuulumisiin enemmän.
Lasten hyvinvointi on sidoksissa tiimin toimivuuteen ja jaksamiseen.
Etsitään yhdessä hyvää ja keinoja kohti parempaa huomista.

HYVIÄ JA TOIMIVIA KÄYTÄNTÖJÄ TIIMISSÄ

Lähteet:

Ahonen, L. (2023). *Tiimin voima varhaiskasvatuksessa*. PS-kustannus.

Canva. (n.d.). Canva [Verkkosovellus]. Canva Pty Ltd.

Kiskola, M. & Kavilo, S. (2025). *Kohtaava työote*. Santalahti.

Koskinen, M.(toim.). (2024). *Varhaiskasvatuksen sosionomi - moninainen osaaja nyt ja tulevaisuudessa*. Laurea-julkaisut.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/868067/Laurea%20julkaisut%20227.pdf?sequence=5>

Mönkkönen, K., Kekoni, T. & Pehkonen, A., (2019). *Moniammatillinen yhteistyö*. Gaudeamus.

Nivala, E. & Rynänen, S. (2025). *Sosiaalipedagogiikka kohti inhimillistä yhteiskuntaa ja kestävä elämää*. Gaudeamus.

Opetushallitus. (n.d.). *Sosiogrammi* (Osa IV: Hyvät käytännöt).

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/sosiogrammi.pdf>

Ranta, S. & Heiskanen, N. (2022). Toimiva tiimityö – jaettu vastuu lapsen tuesta. Teoksessa N. Heiskanen & S. Syrjämäki (toim.), *Pienet tuetut askeleet – varhaiskasvatuksen uudistuva tuki ja kehittyvät käytännöt*. PS-kustannus.

Rintakorpi, K., Holmikari, J., Jalasmäki, H. & Kukkonen, S. (toim.). (2023). *Ammattina varhaiskasvatuksen sosionomi*. Laurea-julkaisut.

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/792700/Laurea%20Julkaisut%20204.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Sosiaalialan AMK-verkosto. (2023). *Varhaiskasvatuksen sosionomikompetenssit*.

<https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/wp-content/uploads/2023/12/Varhaiskasvatuksen-sosionomikompetenssit-2023.pdf>

Tasa-arvoinen varhaiskasvatus. (n.d.). *Sosiogrammi*. <https://tasa-arvoinenvarhaiskasvatus.fi/wp-content/uploads/kso9g4w1t6r0y5so3p2irhhs8/sosiogrammi.pdf>

Varhaiskasvatuksen sosionomien asiantuntijahaastattelut

Varhaiskasvatuksen henkilöstö